

Opis wewnętrznego systemu zapewniania jakości (WSZJ) dla procesów walidacji i certyfikacji w Polskim Związku Tenisa Stołowego

przygotowany przez Polski Związek Tenisa Stołowego we współpracy
z Instytutem Badań Edukacyjnych

Lipiec 2021 r.

Warszawa

Komentarz do opisu WSZJ:

Wewnętrzny system zapewniania jakości, jak sama nazwa wskazuje, jest systemem rozwiązań, które mają gwarantować jakość procesów walidacji i certyfikacji. W związku z tym, na WSZJ składają się m.in. wypracowane przez podmiot regulaminy, instrukcje, szczegółowe opisy stanowisk, ale też – szerzej – kultura organizacyjna, sposób zarządzania itp.

Eksperti Instytutu Badań Edukacyjnych poinformowali wspierany podmiot, aby wszystkie tego typu dokumenty (przygotowywane często przez wyspecjalizowane komórki podmiotu) były gotowe najpóźniej w momencie rozpoczęcia procedury nadawania uprawnień do certyfikowania, tj. na czas wykazywania spełniania przez podmiot wymagań niezbędnych dla prowadzenia walidacji i certyfikacji danej kwalifikacji oraz zapewniania jakości tego procesu.

Przygotowywany wspólnie „Opis WSZJ” jest opracowaniem opisującym pokrótce różne etapy i elementy procesu walidacji i certyfikacji, które odnoszą się wprost do wymagań jakościowych zawartych w ustawie (np. rozdzielność procesów, ewaluacja i monitoring) czy do wymagań zawartych w opisach kwalifikacji. Opis kwalifikacji odnosi się do całościowej działalności podmiotu w obszarze walidacji i certyfikacji, a nie do konkretnej kwalifikacji.

Celem powstania „Opisu WSZJ” jest:

- 1) dla IBE – stworzenie dokumentu, który będzie odnosił się wprost do najważniejszych obszarów związanych z zapewnianiem jakości, a jednocześnie będzie możliwy do pokazania jako „produkt” projektu, nie zawierając szczegółowych rozwiązań proceduralnych*
- 2) dla podmiotu wspieranego – wspólna praca nad opisem WSZJ przyczynia się do zwrócenia uwagi na elementy, które należy przewidzieć/ szczegółowo opisać tworząc regulaminy, instrukcje itp. Jest to szczególnie istotne w sytuacji, gdy niektóre z tych elementów są nowe (np. konieczność rozdzielności procesów), a inne wymagają podejścia nieco innego niż w dotychczasowych praktykach podmiotu. Na etapie tworzenia opisu WSZJ podmiot uzyskuje wsparcie/ doradztwo od ekspertów IBE, zostaje ukierunkowany do dalszych prac.*

Spis treści

1. Zapewnianie jakości w wymiarze merytorycznym walidacji i certyfikacji	4
1.1. Rzetelność i trafność procesu walidacji	4
1.2. Adekwatność metod i narzędzi walidacji do danej kwalifikacji	5
1.3. Standard procesu walidacji	5
1.4. Procedury odwoławcze	5
1.5. Certyfikacja	6
2. Zapewnianie jakości w wymiarze organizacyjno-formalnym walidacji i certyfikacji ..	6
2.1. Informowanie o walidacji i certyfikacji	6
2.2. Rejestracja i obsługa formalna kandydata	7
3. Zapewnianie jakości rozwiązań wewnętrznych IC	8
3.1. Niezbędne zasoby materialno-organizacyjne	8
3.2. Zasady i dostępność dokumentacji walidacyjnej	9
4. Zapewnianie jakości w obszarze kadrowym.....	9
5. Rozdzielność procesów walidacji i szkolenia oraz wykluczenie konfliktu interesów	10
6. Monitoring i ewaluacja	10

1. Zapewnianie jakości w wymiarze merytorycznym walidacji i certyfikacji

Za zapewnianie jakości procesu walidacji i certyfikacji, w każdym jej wymiarze, odpowiada Polski Związek Tenisa Stołowego.

1.1. Rzetelność i trafność procesu walidacji

Proces walidacji kwalifikacji „Popularyzacja i instruktaż w tenisie stołowym”, „Prowadzenie procesu szkolenia w tenisie stołowym - wstępne kompetencje trenerskie”, „Prowadzenie procesu szkolenia podstawowego w tenisie stołowym”, „Prowadzenie procesu szkolenia zaawansowanego w tenisie stołowym” i „Organizowanie i zarządzanie w tenisie stołowym” jest trafny. Oznacza to, iż dla kwalifikacji określono właściwe efekty uczenia się, a podczas weryfikacji efektów uczenia się sprawdzaniu podlegają wszystkie efekty uczenia się wskazane w opisach kwalifikacji i wyłącznie te efekty uczenia się.

Wskazanie właściwych efektów uczenia się zostało zapewnione poprzez opisywanie kwalifikacji w gronie ekspertów, obejmującym członków Polskiego Związku Tenisa Stołowego, jak międzyresortowy zespół Ministerstwa Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu, Ministerstwa Edukacji i Nauki, koordynowany przez Instytut Badań Edukacyjnych.

Walidacji podlegają wszystkie efekty uczenia się zawarte w opisach kwalifikacji i wyłącznie one, co jest zapewnione przez:

- Zaprojektowanie metod i narzędzi w oparciu o efekty uczenia się indywidualnie dla każdej kwalifikacji,
- Przygotowanie metod weryfikacji efektów uczenia się i wytycznych dla dowodów na podstawie opisów efektów uczenia się oraz wymagań dla walidacji i podmiotów przeprowadzających walidację, określonych w opisach kwalifikacji rynkowych dostępnych w Zintegrowanym Rejestrze Kwalifikacji, uwzględniając określone kryteria weryfikacji poszczególnych efektów uczenia się oraz warunki kadrowe i organizacyjne niezbędne do prawidłowego przeprowadzania walidacji.

Proces walidacji kwalifikacji „Popularyzacja i instruktaż w tenisie stołowym”, „Prowadzenie procesu szkolenia w tenisie stołowym - wstępne kompetencje trenerskie”, „Prowadzenie procesu szkolenia podstawowego w tenisie stołowym”, „Prowadzenie procesu szkolenia zaawansowanego w tenisie stołowym” i „Organizowanie i zarządzanie w tenisie stołowym” jest rzetelny. Oznacza to, że w przypadku każdej z kwalifikacji wynik procesu weryfikacji jest niezależny od warunków czasowo-przestrzennych oraz osób przeprowadzających walidację. Procesy walidacyjne PZTS mają charakter stacjonarny lub zdalny. Metody weryfikacji efektów uczenia się są przeprowadzane stacjonarnie lub online, dostarczanie i analiza dowodów wskazywanych jako odpowiednie dla potwierdzenia efektów uczenia się, odbywa także się stacjonarnie lub online (w przyszłości PZTS planuje stworzyć portal internetowy). Asesorzy przeprowadzają weryfikację efektów uczenia się w oparciu o jednolity standard opisany w scenariuszach walidacji, stworzonych osobno dla każdej kwalifikacji. Nad całością procesu czuwa przewodniczący komisji weryfikacyjnej.

1.2. Adekwatność metod i narzędzi walidacji do danej kwalifikacji

Metody i narzędzia stosowane w walidacji są adekwatne do efektów uczenia się składających się na kwalifikację, ponieważ:

- wynikają wprost z wymagań dla walidacji zawartych w opisie każdej kwalifikacji,
- na poziomie opisu (każdej kwalifikacji osobno) zostały wskazane i zrecenzowane jako właściwe przez ekspertów z Polskiego Związku Tenisa Stołowego, jak i przy udziale innych ekspertów z branży,
- zostały zaakceptowane przez środowisko i ekspertów w procesie konsultacji branżowych i opiniowania w ramach procesu włączania kwalifikacji.

IC zapewnia adekwatność stosowanych metod walidacji do efektów uczenia się dla kwalifikacji poprzez:

- ścisłe przestrzeganie wymagań w zakresie dopuszczalnych metod określonych w opisach kwalifikacji,
- modyfikacje rozwiązań stosowanych w procesie walidacji w zakresie stosowanych metod walidacji w przypadku aktualizacji opisów kwalifikacji w tym zakresie,
- przestrzeganie scenariusza walidacji dla danej kwalifikacji rynkowej, uwzględniającego wyłącznie metody dopuszczalne dla danej kwalifikacji oraz doprecyzowane poprzez konkretne narzędzia walidacji stosowane przez daną IC.

1.3. Standard procesu walidacji

Jakość przebiegu procesu weryfikacji efektów uczenia się każdej kwalifikacji jest zapewniona dzięki opracowaniu szczegółowego opisu tego procesu, standaryzującego działania, tj. scenariuszy walidacji, procedury odwoławczej, przygotowanych przez PZTS we współpracy z IBE.

1.4. Procedury odwoławcze

PZTS, jako Instytucja Certyfikująca, zapewnia procedurę odwoławczą w procesach walidacji i certyfikacji. Dla zapewnienia jakości tego procesu PZTS wprowadzono następujące rozwiązania:

- Od momentu otrzymania decyzji walidacyjnej kandydat ma prawo w ciągu 7 dni roboczych zgłosić odwołanie w formie pisma, w którym przedstawia swoje uzasadnienie. IC ma 30 dni na rozpatrzenie odwołania. Odpowiedź na odwołanie jest przekazywana w formie elektronicznej.
- Jeśli odwołanie dotyczy warunków technicznych czy organizacyjnych walidacji, pismo rozpatrzone zostanie tylko w przypadku, gdy podczas procesu weryfikacji kandydat zgłosi swoje uwagi asesorowi. Natomiast, jeśli odwołanie dotyczy kwestii merytorycznych, pismo rozpatruje się niezależnie od tego, czy kandydat zgłosił swoje uwagi podczas prowadzonej walidacji. Niespełnienie tych warunków spowoduje brak rozpatrzenia odwołania.
- Jeśli IC uzna odwołanie dotyczące kwestii merytorycznych za zasadne, następuje zmiana decyzji walidacyjnej. Jeśli natomiast IC uzna odwołanie dotyczące kwestii technicznych/organizacyjnych za zasadne, kandydat zostaje dopuszczony ponownie do procesu weryfikacji bezpłatnie.

1.5. Certyfikacja

Zapewnianie jakości wydawania certyfikatów jest realizowane w następujących obszarach:

- 1) **certyfikaty wydawane są właściwym osobom**, tj. tylko tym uczestnikom walidacji, którzy potwierdzili wszystkie efekty uczenia się składające się na daną kwalifikację, co zostaje potwierdzone pozytywną decyzją walidacyjną
- 2) **certyfikaty wydawane są w sposób uporządkowany** – Każdy certyfikat zostanie opatrzony logotypem IC oraz właściwym numerem, imieniem i nazwiskiem właściciela certyfikatu. Na stronie IC zostanie stworzona baza certyfikowanych trenerów z numerem przyznanego im certyfikatu. Na odwrocie znajdować się będą wszystkie efekty uczenia się wymagane dla kwalifikacji.

2. Zapewnianie jakości w wymiarze organizacyjno-formalnym walidacji i certyfikacji

2.1. Informowanie o walidacji i certyfikacji

Przekaz PZTS będzie jasno wskazywał na korzyści, jakie niesie za sobą wprowadzenie kwalifikacji i możliwości prowadzenia walidacji. Informacje zawarte w przekazie to:

- Jesteśmy pionierami na skalę światową – jeszcze nie ma tak dokładnie opisanej kwalifikacji,
- Kwalifikacja może skutecznie zastąpić dyplom sprzed deregulacji,
- Wprowadzenie kwalifikacji ma wpływ na podniesienie poziomu wiedzy i umiejętności trenerów,
- Jest to dobre narzędzie do upowszechniania tenisa stołowego,
- Dzięki weryfikacji kompetencji osób zajmujących się szkoleniem zostaną wyeliminowane ewentualne błędy w konstruowaniu systemu szkolenia,
- Możliwość finansowania szkolenia ze środków EFS.

Planowane działania komunikacyjne to m.in.:

- Współpraca z podmiotami prowadzącymi szkolenia – przygotowanie dla nich pakietu informacji o kwalifikacji i walidacji, która pomoże im przygotować programy szkoleń,
- Angażowanie „ambasadorów” kwalifikacji – osób, które są znane w środowisku i pomogą upowszechnić wiedzę o kwalifikacji,
- Prowadzenie próbnych/pokazowych walidacji – okazja do przetestowania różnych rozwiązań, ale też do zaangażowania na wczesnym etapie różnych osób, które powinny wiedzieć, na czym polega walidacja,
- Wystąpienia na konferencjach tematycznych,
- Współpraca ze związkami sportowymi i organizacjami (m.in.: kluby, stowarzyszenia, spółki),
- Informowanie drogą mailową,
- Współpraca z trenerami.

Instytucja certyfikująca udostępnia na stronie internetowej szczegółowe informacje o sposobie zorganizowania i przeprowadzania walidacji dla danej kwalifikacji rynkowej, m.in.:

- materiały, które pomogą kandydatom właściwie przygotować dowody na potrzeby walidacji,
- wizualizacja ścieżki, na której zaznaczone zostaną etapy oraz działania, jakie kandydat powinien wykonać i w jakim terminie należy to zrobić.

Po wejściu na stronę www IC kandydat znajdzie ogólne informacje na temat walidacji i certyfikowania. Po rejestracji na walidację uzyska dostęp do szczegółowych informacji na ten temat. Planuje się, że kandydat będzie dokonywał rejestracji poprzez założenie konta w systemie internetowym, gdzie będzie możliwość rejestracji na walidację.

2.2. Rejestracja i obsługa formalna kandydata

Dotyczy kwalifikacji PRK3 „Popularyzacja i instruktaż w tenisie stołowym”

Dotyczy kwalifikacji PRK4 „Prowadzenie procesu szkolenia w tenisie stołowym - wstępne kompetencje trenerskie”

Rejestracja odbywa się osobno na każdy z etapów – teoretyczny (rejestracja na test teoretyczny a następnie ustalenie rozmowy z komisją) i praktyczny. Kandydat może przedstawić dowody, na podstawie których może być zwolniony z części testu teoretycznego. Kandydat może wybrać też opcję bez przedstawiania dowodów. Wówczas wypełnia test zawierający pełny zakres ocenianych w nim kryteriów w wersji papierowej. Następnym etapem jest analiza dowodów i informacja o zakresie testu teoretycznego, jaki musi zaliczyć kandydat, a kolejnym test teoretyczny i ewentualnie jego poprawka. Rozmowy mogą odbywać się stacjonarnie lub zdalnie. Po uzyskaniu pozytywnej oceny z rozmowy z komisją następuje kolejny etap – rejestracja na część praktyczną. Podczas rejestracji kandydat: Wybiera ścieżkę: analiza dowodów z rozmową (Ścieżka 1) lub obserwacja w warunkach symulowanych z rozmową (Ścieżka 2). Rejestracja na termin rozmowy z komisją lub na obserwację jest możliwa po pozytywnej weryfikacji technicznej przesłanych dowodów. Następnym etapem jest ocena dowodów i rozmowa z komisją (Ścieżka 1) lub ocena dowodów, symulacja i rozmowa z komisją (Ścieżka 2). Całość procesu zamyka wynik części praktycznej.

Dotyczy kwalifikacji PRK5 „Prowadzenie procesu szkolenia podstawowego w tenisie stołowym”

Rejestracja odbywa się osobno na każdy z etapów – teoretyczny i praktyczny. Kandydat może przesłać dowody, na podstawie których może być zwolniony z części lub całości testu teoretycznego. Kandydat może wybrać też opcję bez przedstawiania dowodów. Wówczas wypełnia test zawierający pełny zakres ocenianych w nim kryteriów w wersji papierowej. Nie ma obowiązku przedstawiania wszystkich dowodów. Kolejnym etapem jest analiza dowodów i informacja o zakresie testu teoretycznego, jaki musi zaliczyć kandydat, a następnie test teoretyczny i ewentualnie jego poprawka. Rozmowy mogą odbywać się stacjonarnie lub zdalnie. Po uzyskaniu pozytywnej oceny z rozmowy z komisją następuje etap rejestracji na część praktyczną. Kandydat, który zaliczył całą część teoretyczną (test i rozmowę), może zarejestrować się na część praktyczną. Podczas rejestracji kandydat wybiera ścieżkę: analiza dowodów z rozmową (Ścieżka 1) lub obserwacja w warunkach symulowanych z rozmową (Ścieżka 2) lub obserwacja w warunkach rzeczywistych z rozmową (np. na obozach

sportowych - Ścieżka 3). Kolejnym etapem jest przygotowanie i przesłanie dowodów, a następnie weryfikacja przesłanych dowodów. Następnym etapem jest ocena dowodów i rozmowa z komisją (Ścieżka 1) lub ocena dowodów, symulacja i rozmowa z komisją (Ścieżka 2) lub ocena dowodów i obserwacja w warunkach rzeczywistych (Ścieżka 3). Całość procesu zamyka wynik części praktycznej.

Dotyczy kwalifikacji PRK6 „Prowadzenie procesu szkolenia zaawansowanego w tenisie stołowym”
Ścieżka usługi opisuje kolejne kroki, przez jakie przechodzi kandydat w trakcie procesu walidacji.
W tym miejscu zamieszczono szczegółowe informacje na temat rejestracji.

W zależności od posiadanego doświadczenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych kwalifikacji kandydat dokonuje wyboru ścieżki. Wybór ścieżki 1 oznacza, że kandydat jest w stanie przedstawić dowody, na podstawie których asesory uznają posiadanie przez kandydata części lub całości kryteriów weryfikacji sprawdzanych w części teoretycznej walidacji. Jeśli kandydat nie ma żadnych dowodów do przedstawienia, rejestruje się wybierając ścieżkę 2 (bez analizy dowodów i deklaracji). Jeśli dowody pozwalają na całkowite uznanie kryteriów weryfikacji części teoretycznej, kandydat zapraszany jest do rejestracji na rozmowę z komisją. Kandydat rejestrując się na rozmowę wybiera formę jej odbycia: online lub spotkania bezpośredniego z komisją. W przypadku, kiedy kandydat nie przedstawi żadnych dowodów (ścieżka 2) lub, gdy komisja dokonująca analizy dowodów i deklaracji uzna niepełne potwierdzenie kryteriów weryfikacji, wówczas kandydat zapraszany jest do rejestracji do części praktycznej, która rozpoczyna się od prezentacji i mikrotreningu (online lub spotkanie bezpośrednie). Po uznaniu badanych w tej części kryteriów weryfikacji, kandydat zapraszany jest do rejestracji na rozmowę z komisją. Kandydat rejestrując się na rozmowę wybiera formę jej odbycia: online lub spotkania bezpośredniego z komisją.

Dotyczy kwalifikacji PRK7 „Organizowanie i zarządzanie w tenisie stołowym”

3. Zapewnianie jakości rozwiązań wewnętrznych IC

3.1. Niezbędne zasoby materialno-organizacyjne

W celu przeprowadzenia weryfikacji wiedzy instytucja certyfikująca zapewnia warunki umożliwiające każdej osobie przystępującej do walidacji samodzielną pracę.

W celu weryfikacji umiejętności instytucja certyfikująca zapewnia:

(dotyczy kwalifikacji: „Popularyzacja i instruktaż w tenisie stołowym”, „Prowadzenie procesu szkolenia w tenisie stołowym - wstępne kompetencje trenerskie”, „Prowadzenie procesu szkolenia podstawowego w tenisie stołowym”)

- dostęp do hali sportowej z odpowiednim oświetleniem (minimum 600 lux);
- dostęp do sprzętu sportowego: stoły do tenisa stołowego, siatki do stołów, płotki, rakiетки, piłki;
- ekran, rzutnik, komputer.

W przypadku, gdy walidacja odbywa się w miejscu wskazanym przez kandydata, wtedy to kandydat jest odpowiedzialny za zapewnienie powyższych zasobów.

Jeśli osoba przystępująca do walidacji nie zapewni własnej grupy szkoleniowej w trakcie walidacji, wówczas obowiązek zapewnienia grupy szkoleniowej spoczywa na instytucji certyfikującej. W przypadku, gdy walidacja odbywa się w miejscu wskazanym przez kandydata, wtedy to kandydat ma obowiązek samodzielnego zapewnienia grupy szkoleniowej.

(dotyczy kwalifikacji „Prowadzenie procesu szkolenia zaawansowanego w tenisie stołowym” i „Organizowanie i zarządzanie w tenisie stołowym”:

- ekran, rzutnik, komputer, dostęp do internetu.

3.2. Zasady i dostępność dokumentacji walidacyjnej

Wszystkie dokumenty generowane w procesie walidacji mają postać dokumentów elektronicznych przechowywanych na zabezpieczonym dysku PZTS, a w przyszłości w systemie online stworzonym w celu realizacji procesów walidacji. Szczegółowy rodzaj dokumentów został opisany w scenariuszach walidacji.

Dostęp do poszczególnych dokumentów posiadają: Zarząd PZTS, uczestnicy walidacji (wyłącznie w zakresie dokumentów ich dotyczących), członkowie komisji weryfikacyjnej/asesorzy – wyłącznie w zakresie dokumentów/plików, które oceniają i wypełniają oraz członkowie komisji odwoławczej – wyłącznie w zakresie dokumentów związanych z procedurą odwoławczą.

4. Zapewnianie jakości w obszarze kadrowym

W procesach nadawania kwalifikacji PZTS, udział biorą:

- Komisja walidacyjna - IC do przeprowadzania procesu weryfikacji efektów uczenia się angażuje w roli asesorów osoby posiadające kompetencje (wiedzę, umiejętności i doświadczenie) określone w wymaganiach dla walidacji i podmiotów przeprowadzających walidację w obowiązujących opisach kwalifikacji. Asesorzy zatrudniani przez IC są w stanie wykazać się dowodami na posiadanie niezbędnych kompetencji,
- Komisja odwoławcza – wybierana przez Zarząd PZTS. Komisja jest trzyosobowa. Składa się z jednego członka Zarządu i dwóch asesorów. W skład komisji wchodzi jeden asesor, który brał udział w walidacji tego kandydata oraz jeden asesor, który nie brał udziału w tej konkretnej walidacji.

Szczegółowy opis zadań oraz kompetencji osób zaangażowanych w procesy walidacji i certyfikacji jest określony w scenariuszach poszczególnych kwalifikacji.

5. Rozdzielność procesów walidacji i szkolenia oraz wykluczenie konfliktu interesów

IC systematycznie podejmuje działania mające na celu zapewnienie rozdzielności procesów kształcenia od walidacji i zapobieganie konfliktowi interesów. Wypełniając formularz rekrutacyjny kandydat zostanie zobligowany do zaznaczenia nazwisk asesorów (na podstawie listy asesorów PZTS), w szkoleniu których uczestniczył w ciągu ostatniego roku. Chodzi o uczestniczenie w szkoleniu tematycznie związanym z tenisem stołowym, które trwało dłużej niż 40 godzin zegarowych. Gdyby się okazało, że istnieje możliwość, iż prowadzący szkolenie zostanie jednocześnie asesorem kandydata, IC proponuje kandydatowi inny termin procesu walidacji lub zmienia skład komisji.

6. Monitoring i ewaluacja

Ewaluacja wewnętrzna procesów nadawania kwalifikacji będzie prowadzona jako proces ciągły, zaś raport z ewaluacji, zgodnie z Ustawą o ZSK, zostanie przygotowany nie rzadziej niż raz na trzy lata. Okres ten może być skrócony po indywidualnych ustaleniach z PZZJ. Za kontakt z PZZJ, prowadzącym ewaluację zewnętrzną odpowiadają przedstawiciele Zarządu PZTP.

IC planuje podejmowanie działań mających na celu monitorowanie i ewaluację przez cały czas swojej działalności dotyczącej prowadzenia walidacji.

Po każdym procesie walidacji osoba biorąca w niej udział otrzymuje ankietę ewaluacyjną, która następnie poddawana jest analizie przez organizatorów walidacji. Po każdym zakończonym cyklu procesów walidacyjnych planuje się spotkanie asesorów biorących udział w tych walidacjach celem doskonalenia przyszłych procesów. Spotkania asesorów mogą odbywać się stacjonarnie lub online. Na podstawie analizy odwołań składanych przez osoby biorące udział w walidacji wprowadzone zostaną korekty celem zadbania o najwyższą jakość procesu.